

Minister van Justitie en Veiligheid
Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Utrecht, 27 november 2022

Betreft: Reactie Samenwerkende beroepsverenigingen jeugd op internetconsultatie algemene maatregel van bestuur reële prijzen Jeugdwet

Geachte bewindspersonen,

Vanuit de Samenwerkende beroepsverenigingen Jeugd¹ maken AJN, BPSW, FVB, LVVP, NVO, NIP, NVK en NVvP graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op het voorstel tot indiening van de Algemene Maatregel van Bestuur (amvb) inzake reële prijzen Jeugdwet.

Met de amvb worden gemeenten en aanbieders verplicht hun prijzen op te bouwen met gebruik van in de amvb opgenomen kostprijselementen. We zien een amvb-tekst die duidelijk, kort en krachtig is, hetgeen de discussie erover vereenvoudigt. Onze complimenten en dank daarvoor. Het vastleggen van de kostprijselementen voor jeugdhulp in een amvb vinden wij op zichzelf een goede ontwikkeling. Het helpt immers om duidelijke spelregels af te spreken en breed gedragen normen te hanteren waar dat kan.

Uw verwachting is dat gemeenten en aanbieders hierdoor bij het opstellen van een contract zorgvuldiger tot een reële prijs komen en dat aanbieders hierdoor een goede kwaliteit kunnen leveren, een gezonde bedrijfsvoering kunnen voeren en een aantrekkelijke werkgever blijven. Uiteraard ondersteunt de SBJ deze doelstelling. Theoretisch is dit namelijk een win-win-win-win situatie, waarbij de kosten dalen, de werkdruk en administratieve lasten dalen, gemeenteraden inzicht krijgen in de besteding van middelen en de jeugd beter geholpen wordt.

Vanuit het perspectief van (in het bijzonder de vrijevestigde) jeugdhulpprofessionals maken wij ons echter zorgen over een aantal van de aspecten van deze amvb, die wij hieronder zullen toelichten.

1. Tarieven

Hoewel het macrobudgettair kader voor de jeugdhulp de afgelopen jaren sterk is toegenomen, constateren wij dat de tarieven voor bepaalde vormen van jeugdhulpverlening dusdanig laag zijn dat daardoor onvoldoende zorg wordt aangeboden. De effecten daarvan merken we bijvoorbeeld in de specialistische ggz voor kinderen. Het aanbod van deze zorg neemt af omdat aanbieders hun bedrijfsvoering niet langer rond krijgen. Soms zijn er incidenteel middelen beschikbaar maar de bestaanszekerheid van bepaalde aanbieders is daardoor onzeker geworden.

De (nadere) regels en normen zullen naar ons idee dan ook niet alle problemen in het jeugddomein kunnen oplossen. De hoogte van het tarief is namelijk slechts één facet van een groter samenspel

¹ SBJ: Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk (BPSW), Beroepsvereniging Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN), Beroepsvereniging voor kinder- en jongerenwerk (Bv Jong), Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB), Jeugdartsen Nederland (AJN), Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), Landelijke Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen en Psychotherapeuten (LVVP), Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), Nederlandse Vereniging van pedagogogen en Onderwijskundigen (NVO), Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK), Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP).

van factoren dat van invloed is op de totale kosten van jeugdhulp. Naast de prijs is daarvoor immers ook de hoeveelheid te leveren zorg bepalend. Naar onze mening moet dan ook worden voorkomen dat de focus van gemeenten alleen op de (hoogte van de) tarieven komt te liggen. Naast het uitvoeren van een kostprijsonderzoek en de gesprekken met aanbieders over een passend tarief, zijn er ook andere mogelijkheden om te sturen op de kosten van jeugdhulp. De focus verschuift dan naar een gesprek met aanbieders over een passende en doelmatige toepassing van jeugdhulp. Dat is een wezenlijk andere insteek, die ervoor kan zorgen dat een beide partijen tevreden zijn: gemeenten houden zo hun kosten beheersbaar en aanbieders zijn ervan verzekerd dat zij een eerlijke prijs krijgen voor hun diensten.

2. Rol en positie vrijgevestigde jeugdhulpprofessionals

Graag brengen we specifiek de inzet van vrijgevestigde jeugdhulpprofessionals onder uw aandacht. We hebben het dan hierbij over een groep van ten minste 2000 zorgprofessionals, die specifiek geraakt worden door deze amvb en juist van grote toegevoegde waarde zijn in het jeugdveld. Dit door hun specifieke aanbod en positie en uiteraard ook gezien de nijpende tekorten in de jeugdhulp en de gevolgen daarvan voor tijdige en passende hulp voor kinderen, jongeren en gezinnen. Als gevolg van het inkoopbeleid van gemeenten (o.a. het hoofd- en onderaannemerschap) komen zij nog meer onder druk te staan dan toch al het geval was. In een brief aan de vaste Kamercommissie van november 2021 hebben wij reeds onze zorgen hierover geuit.² Zo zien we in de praktijk dat vrijgevestigde jeugdhulpprofessionals vaak over het hoofd worden gezien en de aandacht vooral uitgaat naar (professionals in) de grote instellingen. Zo neigen gemeenten bij de zorginkoop steeds meer naar het investeren in een kleiner netwerk van grote jeugdhulpaanbieders. Specifiek met betrekking tot deze amvb wijzen wij op de volgende risico's. De positie van de vrijgevestigde jeugdhulpprofessionals staat onder druk omdat gemeenten bij de inkoopvisie de keuze maken om met minder en vooral grotere zorgaanbieders samen te willen werken. Indien dit een van de effecten is van invoering van deze amvb dan betekent dit dat mogelijk een deel van de vrijgevestigde jeugdhulpprofessionals buiten de boot zal vallen als het gaat om het jeugdhulpaanbod. Dit is wat ons betreft een zeer onwenselijke situatie. Wij verzoeken u dan ook om hier bij de invoering van de amvb specifieke aandacht voor te hebben.

3. Zorgen n.a.v. impactanalyse Significant

Uit de impactanalyse die Significant heeft uitgevoerd blijkt dat zowel gemeenten als aanbieders lage verwachtingen hebben van de invoering van de amvb. Ook hebben zij niet de verwachting dat het bijdraagt aan reële prijzen of dat deze de uitvoeringslast vermindert. In tegendeel: bepaalde zaken, zoals kostprijsonderzoek, administratieve last en voorspelde juridische procedures zullen juist de uitvoeringslast vergroten. Indien de verwachtingen niet zijn dat de amvb het beoogde effect sorteert, dient extra beargumenteerd te worden waarom het ministerie toch overgaat tot invoering ervan. Daarbij vragen wij het ministerie om te streven naar de zaken die op grond van het impactonderzoek wel voordeel opleveren, zoals één standaard soort kostprijsonderzoek en de verplichte indexeringsindexering. Het voorkomen van een toename van de administratieve lastendruk voor jeugdhulpprofessionals is voor de samenwerkende beroepsverenigingen jeugd een zeer belangrijk punt.

Op verschillende plekken in de impactanalyse wordt aangegeven dat de invoering van de amvb mogelijk ten koste gaat van de vrijheid voor (vrijgevestigde) professionals. Dit lijkt ons geen wenselijk gevolg en wij verzoeken voor invoering te kijken hoe dit effect gedempt of voorkomen kan worden.

² [Brief-Kamercommissie-VWS-over-vrijgevestigde-jeugdhulpprofessionals-SBJ-tbv-WGO-29-nov-2021-1.pdf \(bpsw.nl\)](#)

Uit de impactanalyse blijkt dat gemeentes zich door invoering van de amvb meer gaan bezighouden met de inhoud van de te leveren zorg. Dit is een onwenselijk gevolg, nu professionals primair verantwoordelijk zijn en moeten kunnen worden gehouden voor de kwaliteit en inhoud van de te leveren zorg. Wij verzoeken het ministerie om de gevolgen in kaart te brengen van de invoering voor de mogelijkheden van professionals om te bepalen welke zorg passend en noodzakelijk is en eventuele onwenselijke gevolgen van de amvb te dempen.

4. Overige specifieke zorgpunten

Bij output en taakgerichte financiering is in de praktijk soms sprake van terugvordering van financiering, wanneer een behandeling eerder succesvol wordt afgesloten dan conform contract. Echter, wanneer een behandeling langer doorloopt dan van tevoren ingeschat, is dit voor rekening en risico van de zorgverlener. Uiteraard is dit geen wenselijke situatie, omdat het voeren van een financieel gezonde praktijk hierdoor bemoeilijkt wordt. Wij vragen u aandacht te hebben voor deze problematiek bij de uitwerking van de amvb.

De situatie van onderaannemers is kwetsbaar omdat deze, zeker bij een taakgerichte financiering, afhankelijk zijn van (grotere) hoofdaannemers. Voor deze situatie vragen we uw aandacht. Specifiek op het punt dat de hoofdaannemer ook een reële prijs doorberekent aan de onderaannemer.

Een vrijgevestigde hulpverlener heeft te maken met een andere samenstelling van kosten, bijvoorbeeld overheadkosten en huisvestingskosten. Deze zaken zien we nog niet meegenomen in de amvb. Mogelijk hangt dit samen met de nadere uitwerking van de amvb, maar wij verzoeken u hiervoor specifiek aandacht te hebben, bijvoorbeeld door gemeentes te wijzen op de mogelijkheid voor het invoeren van trapsgewijze prijzen, afhankelijk van organisatiestructuur.

Met vriendelijke groet,

Vertegenwoordigers van de samenwerkende beroepsverenigingen jeugd,

Arne Popma (NVvP)

a.popma@amsterdamumc.nl

Vera Naber (NIP)

vera.naber@psynip.nl